

Glossariy

10.1 O‘simliklarda moddalar transporti

1. Transpiratsiya — o‘simlikda suv va erigan mineral moddalar tashilishi jarayoni.
2. Osmos — suvning kamaygan konsentratsiyadan ko‘p konsentratsiyaga o‘tishi jarayoni.
3. Difuziya — molekulalarning yuqori konsentratsiyadan past konsentratsiyaga o‘tishi.
4. Aktiv transport — energiya sarflanadigan moddalar tashilish jarayoni.
5. Pasiv transport — energiyasiz molekulalar harakati.
6. Xilom — o‘simlikda mineral tuzlar va suvni ildizdan barglarga tashuvchi o‘simlik to‘qimasi.
7. Floem — hazm qilingan oziq moddalarni tashuvchi o‘simlik to‘qimasi.
8. Ildiz suvlari — ildizlardan hazm qilinadigan erigan mineral moddalar bilan aralashgan suv.
9. Kapillyarlik — ingichka kanallarda suvning o‘z-o‘zidan yuqoriga ko‘tarilishi hodisasi.
10. Transpiratsiya — o‘simlikning barglaridan suv bug‘ining yuqoriga yo‘nalgan chiqishi.
11. Stomalar — barg yuzasidagi kichik teshiklar, gazlar va suv bug‘i almashinuvi uchun mo‘ljallangan.
12. Xavo balansi — o‘simlik orqali o‘tilayotgan gaz va suv bug‘i miqdorining muvozanati.
13. Ildiz bosimi — ildizlarda suvni o‘simlikka tortuvchi bosim.
14. Turgor bosimi — o‘simlik hujayralaridagi suyuqlik ta’siridagi bosim.
15. Puvrrang terapiya — suv bug‘ining stomalar orqali chiqishi jarayoni.
16. Apoplast yo‘li — moddalar hujayra orasidagi bo‘shliqlar orqali harakati.
17. Simplast yo‘li — moddalar hujayra sitoplazmasi orqali harakati.
18. Mezenxim to‘qimasi — moddalar qo‘shimcha saqlanishi va tashilishi uchun joy.
19. Osmotik bosim — suv molekulalarining membrana orqali harakatini boshqaruvchi bosim.
20. Xilem tutashuvi — suv va mineral moddalar o‘simlik bo‘ylab ko‘tarilishidagi mexanizm.